

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
7000 Fredericia
Att. Lars Henriksen (larhe@energinet.dk)

Stationsparken 1
7160 Tørring
T: 79755000

Lene Kofoed
D: +4579755628
M: +4551724602
Mail:
Lene.Kofoed
@Hedensted.dk
Sagsnr. 01.05.25-P19-6-25

12.11.2025

Dispensation til midlertidig gennembrydning af beskyttet dige (BD.081.943), matr.nr. 24k og 12g Korning By, Korning

I forbindelse med etablering af en ny 150 kV kabelforbindelse mellem Hatting (ved Horsens) og Ryttergård (ved Fredericia) højspændingsstationer, har Energinet Eltransmission A/S (Energinet) den 17. september 2025, som en del af det samlede projekt, søgt Hedensted Kommune om dispensation til midlertidig gennemgravning af et jorddige (BD.081.943) med en nedgravet kabelrende. Diget er beliggende i skel mellem matr.nr. 24k og 12g, Korning By, Korning beliggende på ejendommene Pebringsvej 21L, 8700 Horsens og Korningvej 51L, 8700 Horsens.

Kommunens afgørelse

Der gives tilladelse efter § 29j, stk. 2, jf. § 29a, stk. 1 i museumsloven¹.

Tilladelsen gives på følgende betingelser:

- Inden der foretages gennembrud besigtiges digerne af Vejle Museerne i forbindelse med arkæologiske forundersøgelser af kabeltracéet.
- Det lokale arkæologiske museum (Vejle Museum tlf. 76813100 eller museerne@vejle.dk) skal underrettes forud for udgravningen af kabelrende for at udføre forundersøgelse og arkivalisk kontrol.
- Hvis det lokale museum vurderer, at der er tale om væsentlige fortidsminder, kan museet beslutte, at de skal udgraves. Behovet for udgravning aftales i dialog med museet og skal koordineres med anlægsarbejdet. Det kan vise sig udgravninger kan forsinke kabellægningen, og disse delstrækninger vil blive prioriteret.
- Gennembrudsbredden må maksimalt være omkring 18 meter.
- Diget skal reetableres fuldstændigt. Reetableringen af diget sker hurtigst muligt, efter kabelforbindelsen er etableret, senest 2 måneder efter udgravningen. Hvis der er særlige forhold der kan gøre sig gældende for, at det tager længere tid, underrettes museet.
- Digegennembruddet opbygges med samme dimensioner som før gennembruddet.
- Digestrækningen som reetableres skal tilkappes til en fast og stabil form, f.eks. med bagsiden af en maskinskovl. Overgangen til den bevarede del af diget skal udføres jævnt, dog skal der tages forbehold for, at den reetablerede del af diget med tiden forventes at synke. Den reetablerede digestrækning skal derfor opbygges ca. 20 % højere end den bevarede del. Højden måles fra markoverfladen, og grøfter eller forsænkninger medregnes ikke.

¹ Jf. Bekendtgørelse af museumsloven nr. 1017 af 7. juli 2025.

- Digestrækningen skal opbygges af samme materiale som graves væk eller af råjord eller anden næringsfattig, ugødet jord fra lokalområdet. Markjord må ikke anvendes til jordfyld for at undgå opvækst af trivielle, næringselskende, kulturplanter.
- Råjorden kan skaffes ved at grave en grøft på den ene side eller begge sider af diget, hvor muldlaget afgraves, råjorden optages og muldlaget kastes tilbage i grøften.
- Digernes græs- og urtebevoksning bør etablere sig selv ved naturlig fremvækst. Hvis der er udskridningsrisiko kan digets vegetation fremmes med at udlægge hø/frø fra nærliggende gravhøje eller diger, alternativt udsås hjemmehørende græsser fra dansk producerede frøblandinger.
- Beplantning genetableres med samme type af træer og buske som inden gennembrud, evt. ved genplantning af opgravede mindre selvsåede træer eller ved selvsåning fra omkringstående træer.
- Slots- og Kulturstyrelsen (post@slks.dk, tlf. 33 95 42 00) kontaktes når arbejdet er udført, da de efterfølgende vil føre tilsyn. Ved at medsende fotos af det reetablerede, kan dette være med til at fremskynde en afslutning af sagen.

Ifølge museumslovens §27 stk. 2 gælder følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Henvendelse til VejleMuseerne tlf. 76813100 eller museerne@vejle.dk.

Det forudsættes at lodsejere er orienteret om projektet og kontaktes forud for arbejdets udførelse.

Det forudsættes ligeledes at entreprenøren er bekendt med de stillede vilkår i denne dispensation, og at der er udarbejdet en gældende beredskabsplan.

Det samlede projekt

Etableringen af det samlede projekt er godkendt af Klima-, energi- og forsyningsministeriet den 2. februar 2022, jf. §4 i Lov om Energinet.

Styrelsen for Grøn areal omlægning og Vandmiljø (SGAV) har den 12. august 2025 truffet afgørelse om, at 150 kV kabellægning mellem Hatting station og Ryttergård station ikke er omfattet af krav om miljøvurdering².

Sagsfremstilling

Lovgivning

Ifølge museumslovens § 29a, stk. 1, må tilstanden af sten- og jorddiger ikke ændres. Der er dog mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan dispensere fra forbuddet i særlige tilfælde jf. §29j stk. 2.

Anlægsarbejdet

Anlægsmetodernes generelle omfang er beskrevet i projektbeskrivelsen for det samlede projekt³. Den ansøgte gennembrydning af dige, vil ske med nedgravet kabelrende.

Af ansøgningsmaterialet fremgår det at inden gennembrud besigtiges diget af Vejle Museerne i forbindelse med arkæologiske forundersøgelser af kabeltracéet. Gennembruds-

² [Afgørelse om, at 150 kV kabellægning mellem Hatting station og Ryttergård station ikke er omfattet af krav om miljøvurdering - SGAV](#) – annoncering, afgørelsen kan også rekvireres ved Hedensted Kommune.

³ [Bilag 2 - Projektbeskrivelse.pdf](#) - projektbeskrivelsen kan også rekvireres ved Hedensted Kommune.

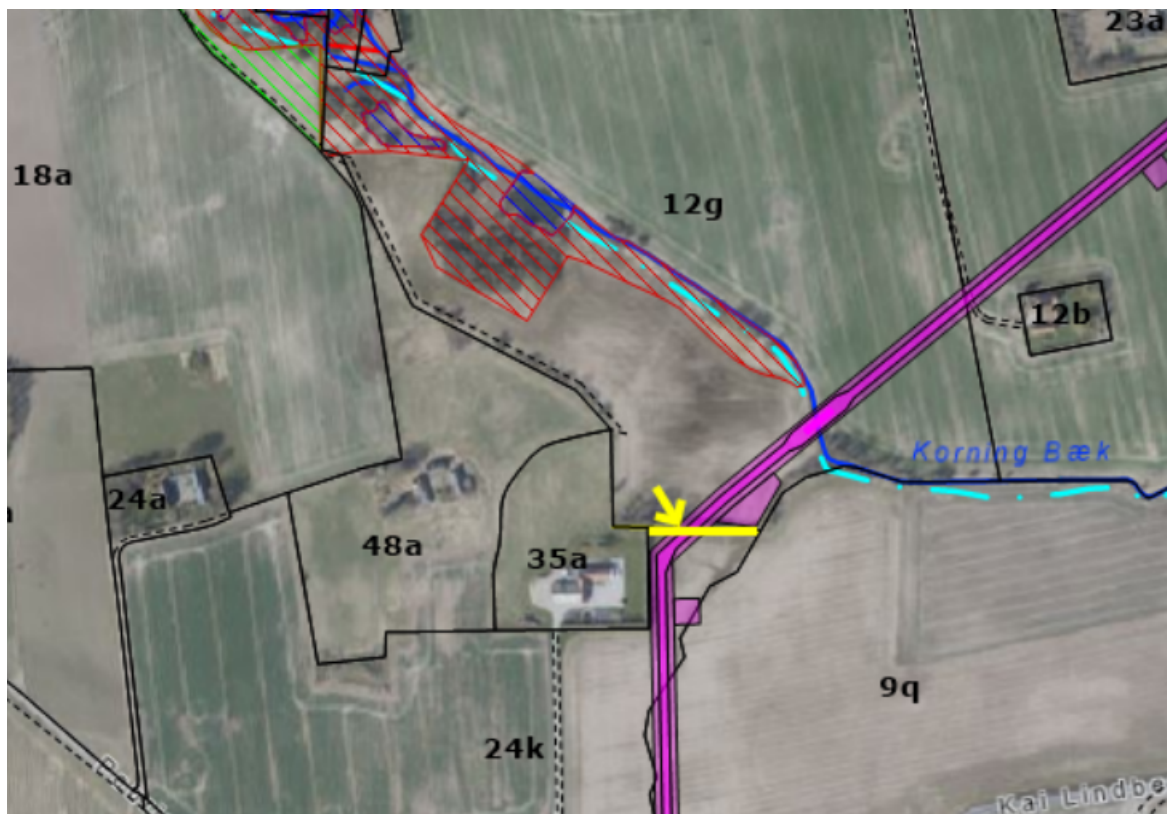
bredden er maksimalt omkring 18 meter og kan i særlige situationer indsnævres til ca. 10 meter.

Ligeledes fremgår det, at museets arkæologer følger kabeltraceet og er således de første til at rømme muld af, bryde igennem beskyttede diger. I forbindelse med digegennembrud vil museet dokumentere blandt andet ved opmåling og fotografering, digets tilstand inden gennembrud. Digets opbygning, snitflader, vegetation m.v. vil blive beskrevet. Dokumentation bruges for at sammenholde det med reetableringen af diget efterfølgende.

Det beskrives at diget bliver reetableret fuldstændigt. Reetableringen af diget sker hurtigst muligt, efter kabelforbindelsen er etableret. Typisk reetableres diget inden for meget kort tid (1-2 måneder), men der kan være særlige forhold, der gør, at der kan gå længere tid. F.eks. kan der være behov for at opretholde en kørevej i længere tid. Beplantning genetableres også, med samme type af træer og buske som inden gennembrud.

De generelle arkæologiske forundersøgelser af fortidsminder omfatter afrømning af muldlaget langs hele linjeføringen. Da forundersøgelserne skal foregå i god tid inden kabellægningen, udføres de senest 6-8 uger før det øvrige anlægsarbejde. Forundersøgelserne foregår ved, at museet afrømmer muld i 2-3 meters bredde svarende til kabelgraven.

Hvis der gøres fund, som kræver udgravning, vil muldafrømningen blive udvidet til maksimalt 7-8 meter, svarende til muldafrømningen for kabellægningen. Afhængig af tidspunktet tildækkes de afdækkede arealer inden kabellægningen. Dog, hvis forundersøgelserne udføres 6-8 uger før kabellægningen, vil arealerne typisk ikke blive tildækket før kabellægningen.

Ortofoto forår 2025 © Hedensted Kommune. Kabeltracee og arbejds/depot arealer er vist med lilla. Beskyttet dige (BD.081.943) er registreret med gul strek. Beskyttet vandløb er vist med turkis og blå streger og skraverede områder er beskyttede naturarealer.

Ortofoto forår 2025 © Hedensted Kommune. Kabeltracee og arbejds/depot arealer er vist med lilla. Beskyttet dige (BD.081.943) er registreret med gul streg.

Beskrivelse af diget

Vegetationen på diget, der hvor kabeltracee er angivet, og øst for, er spredte buske med græs og urtevegetation i bunden. På diget vest for kabeltracee er der større træer, disse træer bevares.

Diget er generelt beskyttet mod tilstandsændringer ud fra tre værdier: Den kulturhistoriske, den biologiske, den landskabelige værdi.

De beskyttede diger er en vigtig del af vores fælles kulturarv. Digerne rummer fortællingen om kulturlandskabets udvikling, i nogle tilfælde helt tilbage til jernalderen, og illustrerer Danmarks skiftende administrative, ejendoms- og dyrkningsmæssige forhold. Digerne er også generelt beskyttede, da det er vigtige levesteder for dyr og planter, og fungerer som væsentlige ledelinjer i det ellers intensivt opdyrkede landskab. Digerne bidrager endvidere til oplevelsen af et varierende og vekslende landskab, som mange vil genkende på guldalderens nationalromantiske malerier.

Det pågældende dige er registreret på historiske kort tilbage til 1800-tallet og bidrager til fortællingen om kulturlandskabets historie og udvikling.

Diget bidrager væsentligt til den biologiske værdi som en økologisk forbindelse i landskabet. Ligeledes er diget en væsentlig kontrast i det ellers åbne landskab og bidrager til oplevelsen af et varierende og vekslende landskab.

Kommuneplan

Diget ligger i kanten af udpegningsområdet Potentielle Økologiske forbindelser udpeget i forbindelse med Grønt Danmarkskort i Hedensted Kommunes kommuneplan.

Natura 2000 og Bilag IV arter

Der skal ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV arter i området væsentligt.

Der er 2 km til nærmeste Natura 2000-område, som er Natura 2000 område nr. 236 'Bygholm Ådal', som rummer Habitatområde nr. 236.

Hedensted Kommune har ikke registreret bilag IV arter i området hvor diget er placeret. Ejendommen er beliggende indenfor udbredelsesområdet for bilag IV arter som strandtudse, markfirben, stor vandsalamander, odde, spidssnudet frø, dværgflagermus og sydflagermus⁵.

Kommunens vurdering

Da nedgravningen af kablet er af midlertidig karakter fordi digestrækningen reetableres samt at museet sikrer dokumentation af de kulturhistoriske værdier, vurderes de biologiske, landskabelige og kulturhistoriske forhold ved diget at være bevaret.

På baggrund af bevarelse af økologiske forbindelser vurderes der at være overensstemmelse med retningslinjer for Grønt Danmarkskort.

En særlig omstændighed er, at etableringen af det samlede projekt er godkendt af Klima-energi- og forsyningsministeriet den 2. februar 2022, jf. §4 i Lov om Energinet, hvorved der er samfundsmæssige interesser i projektet.

På grund af afstanden og projektets karakter vurderes projektet ikke at have indflydelse på Natura 2000 områdernes udpegningsgrundlag.

Markfirben holder bl.a. til på vejskrånninger, sten og jorddiger og veldrænede løse jordtyper med sparsom eller ingen bevoksning.

Hedensted Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Projektet kan fremme vilkårene for markfirben.

På baggrund af ovenstående særlige omstændigheder og vurderinger samt med de stillede vilkår, kan der gives dispensation til det ansøgte midlertidige digegennembrud.

Klagevejledning m.v.

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på [Hedensted Kommunes hjemmeside](#).

⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter bkg. nr. 1098 af 21. august 2023.

⁵ Diverse videnskabelige rapporter med overvågning af arter fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi <http://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>; <https://dce2.au.dk/pub/SR358.pdf>; [SR520.pdf](#); [SR603.pdf](#)

Klagefristen udløber fire uger efter afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen har været offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen. Klagen skal således være indgivet i **Klageportalen** og klager skal have godkendt og betalt gebyr eller bestilt en faktura i Klageportalen, senest den **10.12.2025**.

Klageportalen finder du via [Nævnenes Hus](#), [Borger.dk](#) eller [Virksomhedsregisteret](#). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hedensted Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på omkring 900,- kr. for borgere og omkring 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune sender klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen, hvis afgørelsen fastholdes. Du får besked om videresendelsen.

Hvis du sender din klage uden om Klageportalen, afviser Miljø- og Fødevareklagenævnet din klage, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Nævnenes Hus](#).

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller annonceret.

I øvrigt

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Tilladelsen fritager ikke for at søge om tilladelse efter anden nødvendig lovgivning.

Hvis du er i tvivl om noget i denne tilladelse, er du velkommen til at ringe hertil på telefonnummer +4579755628.

Med venlig hilsen

Lene Kofoed
Biolog

Kopi til: (med digital post)

Danmarks Naturfredningsforening
Friluftsrådet
Dansk Ornitologisk Forening
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
VejleMuseerne
Glud Museum
Dansk Botanisk Forening
Slots- og Kulturstyrelsen
Ejerne af matr.nr. 24k og 12g, Korning By, Korning